

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**Szkoły Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi
im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach**

Program zatwierdzony przez Radę Rodziców Szkoły Podstawowej nr 10 w Suwałkach i przez Radę Pedagogiczną Szkoły
Podstawowej nr 10 w Suwałkach dnia 25.09.2019 r.

I PODSTAWY PRAWNE

II WSTĘP

III ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

IV SYLWETKA ABSOLWENTA

V ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ SZKOŁY

Diagnoza i ewaluacja

Działalność edukacyjna

Działalność informacyjna

Działalność profilaktyczna

Uroczystości i imprezy szkolne

VI STRATEGIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

Zdrowie – edukacja zdrowotna

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

I PODSTAWY PRAWNE

Podstawowe ukierunkowania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego zostały określone w ustawach oświatowych, rozporządzeniach oraz innych aktach prawnych, takich jak:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej uchwalona w 1997 r.
Artykuł 48, ust. 1: "Rodzice mają prawo do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania".
Artykuł 53, ust. 3: "Rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniem".
Artykuł 72, ust 1: "Rzeczypospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją".
2. Ustawa o systemie oświaty z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
7. Statut Szkoły Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im Olimpijczyków polskich w Suwałkach.

II WSTĘP

Działania zawarte w Programie Wychowawczo - Profilaktycznym szkoły poddano **ewaluacji w czerwcu 2019 r.** Program został **zmodyfikowany we wrześniu 2019 r. o treści i działania uwzględniające:**

- priorytety polityki oświatowej państwa (ogłoszone przez MEN) na rok 2019-2020
- wnioski i rekomendacje wynikające z ewaluacji wewnętrznej dotyczącej badania bezpieczeństwa w szkole (kwiecień-maj 2019)
- wnioski i rekomendacje wynikające z ewaluacji działań realizowanych w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 10 (czerwiec 2019)
- wnioski i rekomendacje wynikające z przeprowadzonej diagnozy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych (czerwiec 2019)
- potrzeby klientów szkoły (uczniów, rodziców, nauczycieli wynikające ze specyfiki funkcjonowania szkoły/placówki)

Uwzględnia wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Wychowawcy klas realizują zadania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym na godzinach z wychowawcą, a nauczyciele - na zajęciach edukacyjnych.

Priorytety polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2019/2020

1. Profilaktyka uzależnień w szkołach i placówkach oświatowych.
2. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
3. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.
4. Rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów.
5. Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego.
6. Tworzenie oferty programowej w kształceniu zawodowym. Wdrażanie nowych podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

III ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. Definicja wychowania w rozumieniu dokumentów prawa oświatowego:

Art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe mówi, że „Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”
2. Założenia działań w zakresie profilaktyki i wychowania w szkole.
 - 1) Działalność wychowawczo – profilaktyczna szkoły należy do podstawowych celów polityki edukacyjnej państwa.

- 2) Szkoła ma zagwarantowaną autonomię w opracowywaniu własnego programu wychowawczo-profilaktycznego, który oprócz celów i zadań dydaktycznych oraz założeń związanych z szerszym kontekstem społecznym powinien także uwzględniać miejscowe priorytety wychowawcze i środki realizacji.
- 3) W realizowanym procesie dydaktyczno – wychowawczym szkołą podejmuje działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.
- 4) W opracowaniu i realizacji przez szkołę programu wychowawczo-profilaktycznego uwzględniania jest stała i bezpośrednia współpraca z rodzicami uczniów oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły.
- 5) Kształcenie i wychowanie w szkole podstawowej sprzyja rozwijaniu obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw uczniów.
- 6) Zadaniem szkoły jest wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.
- 7) Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.
- 8) Kształtuje postawę szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnia wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywuje do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwija zainteresowanie ekologią.
- 9) Zadaniem szkoły jest kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki.
- 10) Szkoła, oprócz stwarzania uczniom warunków do nabywania wiedzy i umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik wywodzących się z informatyki, ma również przygotowywać ich do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci.
- 11) Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły będą realizowane z uwzględnieniem obszarów/sfer rozwoju ucznia:
 - a. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

- b. Kultura – wartości, normy i wzory zachowań
- c. Relacje – kształtowanie postaw społecznych
- d. Zdrowie – edukacja zdrowotna

IV SYLWETKA ABSOLWENTA

1. Absolwent Szkoły Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich to obywatel Europy XXI wieku, który:
 - w swoim postępowaniu dąży do prawdy,
 - jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych,
 - posługuje się komunikatywnie językiem angielskim,
 - wykorzystuje najnowsze techniki informacyjne i komunikacyjne oraz multimedialne,
 - wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów osobistych i cywilizacyjnych,
 - jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury.
2. Absolwent Szkoły Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich to młody obywatel, który zna historię, kulturę oraz tradycje swojego regionu i narodu.

V ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ SZKOŁY

Program został uzupełniony o działania wynikające z priorytetów polityki oświatowej państwa na rok 2019-2020, wniosków i rekomendacji wynikających z przeprowadzonych ewaluacji, diagnozy i analizy czynników ryzyka i czynników chroniących z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, oczekiwań rodziców, zainteresowań i potrzeb uczniów oraz możliwości szkoły i jej pracowników.

Diagnoza

Planowane działania diagnostyczne w Szkole Podstawowej nr 10 mają charakter wielopłaszczyznowy. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Działania diagnostyczne

L.p.	Działanie	Osoba odpowiedzialna	Czas realizacji
1.	Każdy wychowawca systematycznie prowadzi teczkę wychowawcy, w której gromadzi dokumenty dotyczące uczniów danej klasy (ankiety, ćwiczenia, zadania wykonywane podczas godzin wychowawczych, wnioski pracowników szkoły z obserwacji, omówione podczas posiedzeń zespołów oraz podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej). Pod koniec maja każdego roku szkolnego wychowawca klasy na podstawie zebranych informacji w ciągu roku sporządza raport wychowawcy, jako diagnozę socjometryczną (uczniowie zdolni pod różnymi względami, funkcjonowanie społeczne uczniów klasy, ważniejsze informacje o uczniach i jego rodzinie tj. rozwód rodziców, samotny rodzic, trudna sytuacja finansowa, trudności wychowawcze). Wychowawcy klas trzecich szkoły podstawowej przekazują informacje zgromadzone na temat poszczególnych uczniów nowemu wychowawcy w szkole klas 4-8.	wychowawcy	cały rok szkolny
2.	Psycholodzy i pedagog prowadzą w ciągu roku zajęcia indywidualne i grupowe. Zebrane informacje diagnostyczne (wywiad, obserwacja, testy psychologiczne, ankiety, ćwiczenia warsztatowe) są umieszczane w dokumentacji poszczególnych klas oraz w teście diagnozy indywidualnej ucznia.	Pedagog psycholodzy doradca zawodowy	cały rok szkolny
3.	Dyrekcja szkoły podczas narady ze specjalistami wymieniają się informacjami na temat bieżących potrzeb placówki, w tym omawiają ważniejsze kwestie dotyczące poszczególnych uczniów oraz redakcji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.	Dyrektor szkoły	W miarę potrzeb

4.	Rodzice mogą diagnozować dziecko we współpracy ze szkołą, jak i placówkami specjalistycznymi oraz poprzez własną obserwację. Rodzice mają możliwość ścisłej współpracy z wychowawcą klasy zarówno podczas zebrań z rodzicami, jak i podczas rozmów indywidualnych. Rodzice mogą poinformować wychowawcę, nauczycieli przedmiotu, dyrektora, specjalistów o sytuacji rodzinnej lub zdrowotnej dziecka, a uzyskane informacje zamieszczane są w teczkę ucznia.	Wychowawcy dyrektor specjaliści	-Cały rok szkolny -zebrania otwarte dwa razy w roku szkolnym
5.	Sposoby ewaluacji: Metody wykorzystane w ewaluacji wynikają z charakteru działań, warunków i okoliczności, w których te działania są realizowane. Ocena efektów realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego dokonywana będzie na bieżąco poprzez: • analizę wniosków i rekomendacji z ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły realizowanego w roku szkolnym 2018/2019, (<i>ankiety skierowane do rodziców, nauczycieli, wychowawców klas oceny dotychczasowych działań szkoły w zakresie wychowania i profilaktyki oraz oczekiwań w realizacji treści wychowawczych i profilaktycznych</i>) • analizę wniosków i rekomendacji wynikających z ewaluacji wewnętrznej dotyczącej badania bezpieczeństwa w szkole (kwiecień-maj 2019) • analizę wniosków i rekomendacji wynikających z przeprowadzonej diagnozy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych (czerwiec 2019) • analizę dokumentów szkolnych (dzienniki lekcyjne i zajęć pozalekcyjnych, protokoły Rad Pedagogicznych), • wnioski z analiz z pracy zespołów klasowych, zespołów przedmiotowych • spostrzeżeń i uwag wychowawców klas • obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do dziennika • analizę zachowań uczniów w szkole i na terenie wokół szkoły • uwagi rodziców pod adresem szkoły zgłaszanych na zebraniach z wychowawcami klas oraz na spotkaniach Rady Rodziców • analizę czynników ryzyka i czynników chroniących. Podstawę do formułowania ocen z realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo - - Profilaktycznego stanowią narzędzia w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy,	dyrektor wychowawcy, specjaliści, realizatorzy programów	maj czerwiec

sprawozdania z realizacji planów, analizy, dane statystyczne, hospitacje, zapisy w dokumentacji, badania ankietowe, opinie i wnioski, zgłoszone innowacje i projekty działań, programy oraz scenariusze, analiza wyników konkursów dotyczących profilaktyki, informacja zwrotna po realizacji danych programów od uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły i rodziców, Wszelkie informacje diagnostyczne zbierają specjaliści. Zebrane informacje analizują pod kątem diagnozy zbiorczej uczniów szkoły (dane ilościowe i jakościowe). Wnioski z całościowej diagnozy są podstawą do modyfikacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.		
---	--	--

Ponadto w ramach Programu szkoła realizuje Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na dany rok szkolny.

1. Czynniki ryzyka:

- 1) dostęp do mediów i portali społecznościowych w zakresie zdobywania wiedzy w zakresie środków zmieniających świadomość oraz preferowania ryzykownych zachowań;
- 2) uzależnienia od alkoholu w rodzinach niektórych uczniów;
- 3) przemoc w rodzinach niektórych uczniów;
- 4) nadzór kuratorski nad rodzinami niektórych uczniów,
- 5) zjawisko eurosieroctwa;
- 6) zła sytuacja społeczno-ekonomiczna niektórych rodzin.
- 7) agresja werbalna w relacjach pomiędzy uczniami,
- 8) zachowania lekceważące i niepożądane w relacjach uczniów z nauczycielami.

2. Czynniki chroniące:

- 1) stosunkowo nieduża społeczność, co ułatwia znajomość sytuacji uczniów;
- 2) silne więzi uczniów z rodzicami;
- 3) zainteresowanie ze strony wielu rodziców sprawami dziecka;
- 4) wyznawane wartości moralne i religijne;
- 5) zainteresowania uczniów nauką i własnym rozwojem.
- 6) przyjazna i kompetentna kadra pedagogiczna
- 7) wypracowane regulaminy i procedury szkolne w zakresie różnego rodzaju trudności i problemów

Wyniki diagnozy za rok szkolny 2019/2020

Obszary problemowe:

- zachowania przemocowe wśród uczniów związane głównie z agresją werbalną,
- nieprawidłowe korzystanie z portali społecznościowych oraz komunikatorów (kłótnie, konflikty)
- nagrywanie wizerunku innych osób, bez ich zgody, na telefony komórkowe
- wiedza o środkach zmieniających świadomość, skutkach ich zażywania oraz możliwość dostępu do tych środków.
- zagrożenia związane z paleniem papierosów i e-papierosów oraz niewłaściwymi nawykami żywieniowymi – szczególnie piciem napojów energetyzujących.
- postawy i zachowania niepożądane w relacjach z nauczycielami.

Najłatwiejsze do zdobycia na rynku dla młodzieży (według ich oceny) jest dostęp do:

- papierosów
- alkoholu (piwo, wino, wódka)
- marihuany i haszyszu
- amfetamina

Wyżej wymienione używki są również najczęściej proponowane dla młodzieży w ich środowisku rówieśniczym oraz najbliższym otoczeniu.

Najczęstszymi problemami w rodzinach uczniów, według wychowawców klas są:

- rodzina niepełna (rozwody)
- eurosieroctwo
- uzależnienie rodziców od substancji psychoaktywnych (alkohol)

Pracownicy szkolni nie zauważyli wśród uczniów żadnych symptomów zażywania substancji psychotropowych.

Potrzeby rodziców

Analiza danych ilościowych wskazuje, że znaczna część rodziców potrzebuje wiedzy na temat motywowania dzieci do nauki, sposobów uczenia się,

chcą bowiem towarzyszyć dzieciom w planowaniu ich przyszłości.

Rodzice oczekują większego kontaktu z psychologiem, pedagogiem i innymi specjalistami zarówno indywidualnego, jak i zajęć w klasach. Chcieliby, aby dzieci zdobyły umiejętność radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

Program wychowawczo – profilaktyczny skupia się na trzech sferach działalności:
A. działalność edukacyjna B. działalność informacyjna C. działalność profilaktyczna

A. Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

	zadania	formy	Zakres/termin
1.	poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;	- udział w szkoleniach poświęconych profilaktyce i doskonaleniu umiejętności pracy z młodzieżą, - rady szkoleniowe, - dzielenie się wiedzą w zespołach przedmiotowych; - pedagogizacja rodziców podczas zebrań z rodzicami	Przynajmniej 1 raz w ciągu roku szkolnego
2.	rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;	Praca wychowawcy przez cały rok szkolny	Cały rok szkolny
3.	kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;		
4.	kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;		
5.	przewodzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania niebezpiecznych dla zdrowia substancji oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;	- szkoleniowe rady pedagogiczne	1 raz na rok szkolny
6.	doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych dla zdrowia substancji, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.		

B. Działalność informacyjna w szkole i placówce polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem niebezpiecznych dla zdrowia środków i substancji, skierowanych do uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły lub placówki.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

	zadania	formy	zakres/termin
1)	dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu niebezpiecznych dla zdrowia środków i substancji;	Zebrania otwarte połączone ze spotkaniem ze specjalistą szkoleniowe rady pedagogiczne	1 raz na semestr przynajmniej 1 raz w roku szkolnym
2)	udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji niebezpiecznych dla zdrowia;	Umieszczenie informacji nr placówek specjalistycznych na stronie internetowej szkoły	Uaktualniany na bieżąco
3)	przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;	Umieszczenie informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. O przeciwdziałaniu narkomanii, na stronie internetowej szkoły;	Uaktualniany na bieżąco
4)	informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.	Umieszczenie na stronie internetowej dokumentu „Wybrane procedury postępowania wobec niepełnoletnich uczniów w szkole”	Uaktualniany na bieżąco

C. Działalność profilaktyczna w szkole i placówce polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji niebezpiecznych dla zdrowia
- 2) w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- 3) w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji niebezpiecznych dla zdrowia, lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania profilaktyczne w szkołach i placówkach w ramach działalności obejmują w szczególności:

	Zadanie	Formy realizacji
1)	realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy;	Prowadzenie programów profilaktycznych: - „Nasze spotkania” - „Spójrz inaczej na agresję” - „Spójrz inaczej”
2)	przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;	- udostępnienie oferty zajęć na stronie internetowej szkoły, - realizacja projektów „Rozwijam swoje pasje”
3)	kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji, przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;	Umieszczanie na stronie internetowej szkoły informacji zdjęć na temat sukcesów uczniów oraz ciekawych inicjatyw -działalność na terenie szkoły wolontariuszy (pomoc koleżeńska, zabawy świetlicy, Klub Mediatorów, wolontariat misyjny, Szkolne Koło Caritas) - zajęcia sportowe na terenie szkoły
4)	doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji	-szkoleniowe rady pedagogiczne

	szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;	-indywidualne szkolenia poszczególnych nauczycieli
5)	włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji	Uczniowie posiadający IPET włączani są we wszelkie działania profilaktyczne dla społeczności IPET).
6)	Zabronienie korzystania w szkole z telefonów komórkowych przez uczniów, udostępnione jedynie do kontaktów z rodzicami oraz w ramach zajęć dydaktycznych za zgodą nauczyciela	- propozycja ciekawego zajęcia przerw uczniom (piłkarzyki, kąski czytelnicze, Klub Gier Planszowych)

Uroczystości i imprezy szkolne

Ważne wydarzenia w życiu szkoły o charakterze wychowawczo - profilaktycznym

Na terenie szkoły stwarza się różnorodne sytuacje wychowawczo-edukacyjno-profilaktyczne umożliwiające osiągnięcie założonych celów wychowawczych i profilaktycznych. Są to między innymi uroczystości i imprezy szkolne, które pozwalają realizować założone cele wychowawczo-profilaktyczne oraz kształtować postawy uczniów.

Celem uroczystości szkolnych jest:

1. Podtrzymywanie tradycji szkolnej.
2. Kształtowanie uczucia przynależności do społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej.
3. Kształtowanie szacunku do symboli szkolnych i narodowych oraz umiejętności odpowiedniego zachowania się podczas uroczystości.
4. Rozwijanie aktywnej postawy podczas organizacji uroczystości szkolnych.
5. Umacnianie więzi personalnych.
6. Przygotowanie do pełnienia ról społecznych.
7. Kształtowanie postaw prosojalnych i prospołecznych.
8. Kształtowanie postaw prozdrowotnych.

Rodzaj wydarzenia	Realizacja: sytuacje, zadania	Osoby/Podmioty odpowiedzialne
Uroczysta inauguracja roku szkolnego	Przywitanie uczniów i rodziców w nowym roku szkolnym.	-Dyrektor, Wychowawcy
Ślubowanie uczniów klas pierwszych	Pasowanie na ucznia, konkursy, gry i zabawy integracyjne.	- Małgorzata Daniłowicz , Aneta Kowalewska, Marta Kimera, Barbara Kopiczko, Elżbieta Czywiliś, Dorota Macewicz, Maryla Kornyszko, Marek Grzybowski
Akcja „Sprzątanie świata”	Wyjścia z uczniami na tereny zielone miasta i okolic.	-Nauczyciele przyrody, wychowawcy.
Święto Niepodległości	-Akademia, uczestnictwo w miejskich obchodach Święta 11 listopada. -międzypokoleniowe śpiewanie pieśni patriotycznych (chór seniorów i młodzież szkolna) -wystawa z okazji Święta Niepodległości	-Anna Bagińska, Marzena Iwanowska(wyjście z uczniami: IVa Mariusz Biegasiak, Marzena Milewska, Ilc/g-Małgorzata Korpowska, sztandar-Agnieszka Chodkiewicz, Anna Bagińska.) -Monika Kudela, Joanna Karczewska, Aldona Bielecka - Monika Kudela, Joanna Karczewska, Aldona Bielecka
Andrzejki	Dyskoteka szkolna	-Wychowawcy, Opiekunowie SU: Kl. 0-III, IV-VII i gimn.

Zaduszki z wierszem	Nauczyciele czytają wieszę o przemijaniu	-Anna Puczyłowska, Halina Gładkowska
Wigilia szkolna	-Organizacja akcji charytatywnej „Świąteczna paczka” -Wigilie klasowe - Przygotowanie szkolnych Jasełek	-psycholog wraz z opiekunami SU -Wychowawcy - ks. Adam Adukowski, ks. Marek Niedziałkowski
Święto Konstytucji 3 maja	-Apel -udział w uroczystościach miejskich święta	-Aldona Bielecka, Paulina Żuk, Monika Kudela, (wyjścia z uczniami: IVd- Agnieszka Pietrewicz, V a –Urszula Zachar, sztandar-Iwona Karczevska, Joanna Karczevska)

V STRATEGIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły będą realizowane z uwzględnieniem sfer rozwoju ucznia:

- I. Kultura – wartości, normy i wzory zachowań**
- II. Relacje – kształtowanie postaw społecznych**
- III. Zdrowie – edukacja zdrowotna**
- IV. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych**

I Obszar - Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Treści wychowawczo-profilaktyczne	Sposoby/formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposoby ewaluacji
Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych	Godziny wychowawcze, lekcje historii , WOS-u	Cały rok	Wychowawcy, rodzina, nauczyciele historii i WOS-u	Rozmowa, obserwacja
Rozwijanie szacunku dla miejsc pamięci narodowej	Godziny wychowawcze, lekcje historii, WOS-u, wyjścia w miejsca pamięci narodowej	Cały rok	Wychowawcy, rodzina, nauczyciele historii i WOS-u	Rozmowa, obserwacja
Kształtowanie postawy tożsamości narodowej i patriotyzmu	Godziny wychowawcze, uroczystości szkolne, wyjścia w miejsca pamięci narodowej	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele.	Rozmowa, obserwacja
Organizowanie wycieczek krajoznawczych	Wycieczki	Cały rok	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów, wychowawcy.	Rozmowa, obserwacja
Zapoznanie z prawami i wolnościami obywatelskimi	Lekcje historii, WOS-u zajęcia edukacyjne, wycieczki do sądu.	Cały rok	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów, pedagog i psycholog szkolny	Dyskusja, rozmowa, obserwacja

II Obszar - Relacje – kształtowanie postaw społecznych

Treści wychowawczo-profilaktyczne	Sposoby/formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposoby ewaluacji
Doskonalenie umiejętności intrapersonalnych, interpersonalnych i społecznych	Zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, rozmowy indywidualne, godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem i psychologiem szkolnym; specjalistami z PPP w Suwałkach	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, psycholog, specjaliści z PPP w Suwałkach	Rozmowa, obserwacja
Doskonalenie umiejętności obiektywnej samooceny, zwiększenie samoświadomości	Zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, rozmowy indywidualne, godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem i psychologiem szkolnym.	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, psycholog szkolny, wychowawcy.	Rozmowa
Wyrabianie postawy odpowiedzialności za mienie szkolne i cudzą własność	Godziny do dyspozycji wychowawcy klasy, pogadanki, spotkania z pracownikami PPP w Suwałkach	Cały rok	Nauczyciele, pracownicy szkoły.	Rozmowa, obserwacja

Kształtowanie postaw tolerancji i empatii, przyczyny i przejawy nietolerancji, tolerowanie odmienności i inności, rozwijanie empatii, wyzwalanie gotowości do niesienia pomocy	Godz. wychowawcze, zajęcia z pedagogiem i psychologiem, lekcje j. polskiego i WOS-u Zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, rozmowy indywidualne, godziny wychowawcze Wolontariat	Według potrzeb	Wychowawcy, nauczyciele WOS-u i j. polskiego, pedagog, psycholog, nauczyciele religii	Ankieta, rozmowa, obserwacja
Adaptacja i integracja uczniów w zespołach klasowych	Godz. wychowawcze, wycieczki, zajęcia sportowe, konkursy, biwaki, kuligi, zajęcia integracyjne z pedagogiem i psychologiem	I i II semestr	Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele wychowania fizycznego	Obserwacja, rozmowa, ankiety
Wspieranie edukacji rówieśniczej oraz programów mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych	Realizacja programów: „Trzymaj formę”, „Spójrz inaczej”, „Suwalski historyczny bieg na orientację im. Anieli Wysockiej”, „Rakoobrona, transplantologia, walka z cukrzycą”, „III Elementarz”- wybrane moduły, międzynarodowy projekt „Adopcja na odległość”. Udział w konkursach zewnętrznych. ZAŁ. nr 2	I i II semestr	Pedagog, psycholog szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele, nauczyciele katecheci	

Kształtowanie i wzmacnianie norm i zasad oraz sposobów reagowania i zachowań przeciwnych do zachowań ryzykownych i nieakceptowanych społecznie	Promowanie właściwych postaw poprzez realizację i uczestnictwo w imprezach i uroczystościach szkolnych;	Cały rok	Osoby odpowiedzialne za imprezy szkolne	Wg. harmonogramu uroczystości szkolnych
	Realizacja projektów szkolnych związanych z profilaktyką uzależnień, przemocy;		Koordynatorzy projektów	Wg. harmonogramu
	Objęcie opieką psychologiczną – - pedagogiczną uczniów z zaleceniami zajęć socjoterapeutycznych z Poradni PP lub wskazanymi przez wychowawcę klasy;		Pedagog i psycholog szkolny	Cały rok według potrzeb

III Obszar - Zdrowie – edukacja zdrowotna – fizyczna

Treści wychowawczo-profilaktyczne	Sposoby/formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposoby ewaluacji
-----------------------------------	--------------------------	-------------------	----------------------	-------------------

Uświadomienie wartości życia ludzkiego	Godziny wychowawcze, rozmowy indywidualne, lekcje biologii, lekcje z wychowania do życia w rodzinie, lekcje religii;	Cały rok	Wychowawcy, psycholog, pedagog, nauczyciele biologii, księża i katecheci	Rozmowa, obserwacja
Diagnozowanie podstawowych zagrożeń w szkole	Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym i wychowawcami, obserwacja młodzieży, ankiety diagnostyczne;	Cały rok	Pedagog, psycholog, nauczyciele	Ankiety, obserwacja
Profilaktyka zagrożeń wieku dojrzewania /nikotynizm, alkoholizm, narkomania, sekty/	Spotkania ze specjalistami, psychologami, z pedagogiem i psychologiem szkolnym, godziny wychowawcze, lekcje biologii, spotkania ze specjalistami z PPP, oraz pracownikami Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach;	Cały rok	Pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele świetlicy, nauczyciele biologii i chemii	Ankieta, rozmowa, obserwacja
Organizowanie konkursów sprawnościowych, wycieczek, zawodów sportowych, imprez o charakterze rekreacyjnym	Konkursy, wycieczki	Wg. harmonogramu. Załącznik nr 3. Plan pracy szkoły. Załącznik nr 4. Wycieczki i biwaki na rok szkolny 2018/2019	Nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele w-f	Analiza dokumentacji, rozmowa, obserwacja

Radzenie sobie z zachowaniami agresywnymi, skuteczne reagowanie na agresję	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem i psychologiem. Zajęcia ze specjalistami z PPP. Udział w kampanii „Białej Wstążki”	Według potrzeb	Pedagog, psycholog, wychowawcy, specjaliści, opiekunowie SU	Obserwacja, rozmowy indywidualne, dyskusja, ankieta
Zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły (współorganizowanie imprez, wycieczek, spotkań)	Spotkanie z rodzicami, wycieczki, biwaki, imprezy z udziałem rodziców.	Cały rok	Wychowawcy, psycholog, pedagog, rodzina	Rozmowa, obserwacja
Współpraca z rodzicami w celu budowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego i bezpiecznego stylu życia	Zbieranie oczekiwań rodziców w zakresie potrzeb związanych z dostarczeniem wiedzy i pomocy we wspieraniu rozwoju dziecka. Prelekcje dla rodziców na zebraniach wynikające z potrzeb rodziców, obserwacji nauczycieli i priorytetów polityki oświatowej państwa. Informowanie nt. zmian w prawie oświatowym dotyczących profilaktyki i wychowania (m.in. dotyczących funkcjonowania sklepików szkolnych, zwolnień z wf)	Wg. harmonogramu działań na dany rok szkolny	Specjaliści z PPP, psycholog, pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy	Ankiety, rozmowy

Promocja zdrowego i aktywnego trybu życia	- walory zdrowotne zróżnicowanej diety bogatej w warzywa i owoce; czytanie etykiet produktów spożywczych - pogadanka – wpływ ruchu i czynnego wypoczynku na zdrowie człowieka. -projekty edukacyjne	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego	Rozmowy i projekty edukacyjne
	-profilaktyka wad postawy	Cały rok	Nauczyciele w-fu, Wychowawcy, Pielęgniarka-czynne poradnictwo	Rozmowy

IV Obszar - Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

Treści wychowawczo-profilaktyczne	Sposoby/formy realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Sposoby ewaluacji
-----------------------------------	--------------------------	-------------------	----------------------	-------------------

Prowadzenie „zajęć otwartych”, wykładów dla rodziców prowadzonych przez pedagoga i psychologa szkolnego, psychologa z PPP, przedstawicieli policji, kuratorów sądowych oraz innych, zaproszonych do współpracy specjalistów.	Prelekcje, lekcje otwarte, wykłady, spotkania;	Cały rok, wg. potrzeb	Wychowawcy, pedagog, psycholog, specjaliści z PPP	Rozmowy, ankieta, obserwacja
Rozpoznawanie wczesnych objawów zachowań ryzykownych, używania środków psychoaktywnych lub stosowania przemocy oraz podejmowanie szybkiej interwencji w takich przypadkach	Rady szkoleniowe dla nauczycieli z zakresu rozpoznawania wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych z przedstawicielami instytucji zewnętrznych lub innymi specjalistami Stosowanie się do procedur : Załącznik 6: „Procedury postępowania wobec niepełnoletnich uczniów w szkole”	Cały rok według potrzeb	Eksperti zewnętrzni, dyrektor, pedagog i psycholog szkolny, wychowawcy klas	Dokumentacja szkolna
Podejmowanie współpracy z rodzicami w działaniach profilaktycznych	Rozmowy indywidualne	Cały rok, wg. potrzeb	Wychowawcy, pedagog, psycholog, rodzina	Rozmowy, wywiad z rodzicami, obserwacja
Komunikowanie o osiągnięciach i problemach uczniów (wyniki w nauce, zachowanie, egzaminy, osiągnięcia sportowe).	Rozmowy indywidualne. Strona internetowa szkoły: http://www.zs10suwalki.pl/zs10/	Cały rok	Pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele	Obserwacja, analiza dokumentacji

Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów z dziećmi	Rozmowy indywidualne, skierowanie do poradni PPP lub innych specjalistów, pomoc w kontaktach z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.	Według potrzeb.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, dyrektor szkoły	Obserwacja, analiza dokumentacji
Doskonalenie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców	Udzielanie wsparcia nauczycielom poprzez działalność zespołów problemowych i zadaniowych, udział w szkoleniach tematycznych	W miarę potrzeb	Dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog i psycholog szkolny	Obserwacje
Kształtowanie postaw i wartości prozdrowotnych i dotyczących bezpieczeństwa.	Realizacja zajęć na godzinach wychowawczych, zajęciach lekcyjnych –edukacja dla bezpieczeństwa i techniki oraz lekcjach mających na celu promocję zdrowia, Załącznik nr 5. Program zajęć do dyspozycji wychowawcy klasy	Wg. planu wychowawczo-profilaktycznego wychowawcy klasy oraz nauczycieli poszczególnych przedmiotów	Wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog, nauczyciele poszczególnych przedmiotów	

Przeciwdziałanie cyberprzemocy	Zajęcia z uczniami na godzinach wychowawczych i lekcjach informatyki, realizacja programów profilaktycznych, wykład „O bezpiecznym Internecie” prowadzony przez specjalistę z Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach, akcja „Dzień Bezpiecznego Internetu” i konkurs wiedzy: „O bezpiecznym wykorzystaniu zasobów Internetu”	Wg. planu pracy wychowawcy klasy , według planu pracy szkoły (ZAŁ nr 3)	Wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog, nauczyciele informatyki, specjalista z Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach - Małgorzata Lipska	Obserwacja, analiza dokumentacji szkolnej
Kształtowanie umiejętności korzystania ze środków przekazu informacji, media elektroniczne, Internet, reklama	WOS, zajęcia biblioteczne, informatyka	Cały rok	Nauczyciele, bibliotekarze, nauczyciele informatycy, nauczyciele WOS-u	Obserwacja, rozmowy

Rozwijanie umiejętności reagowania na zagrożenia: ▪ zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi oraz oznakowaniem BHP; ▪ zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w konkretnych sytuacjach zagrożenia; ▪ organizowanie prób ewakuacji; ▪ zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia ludzkiego.	Godz. wychowawcze, zajęcia świetlicowe, zajęcia z pedagogiem i psychologiem, lekcje edukacji dla bezpieczeństwa, techniki, spotkania ze specjalistami (ratownicy medyczni) Bezpieczeństwo podczas wakacji- wykład	Cały rok czerwiec	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pielęgniarka, ratownicy medyczni Wychowawcy, Instruktorzy i ratownicy WOPR w Suwałkach	Rozmowa, ankieta, obserwacja
---	--	--------------------------	--	------------------------------

Przy realizacji programu planuje się współpracę z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Suwałkach, CDNiKU – Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Ustawicznego, Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach, Urzędem Miasta – Miejską Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Suwalskim Parkiem Krajobrazowym, Wigierskim Parkiem Narodowym, Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Suwałkach, Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Suwałkach, Policją, Centrum Aktywności „Pryzmat” Fundacją „Ego” oraz Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego.

Poszczególne profesjonalne programy profilaktyczne mogą realizowane w szkole rotacyjnie w kolejnych latach.